

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАРАДА ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА
СТРАХОВОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ, 14 квітня 2009р.**

Підсумки діяльності страхового ринку України за 2008 рік

**Проблеми, перспективи та нові напрямки державного
регулювання страхової діяльності на 2009 рік.**

Віктор Суслов

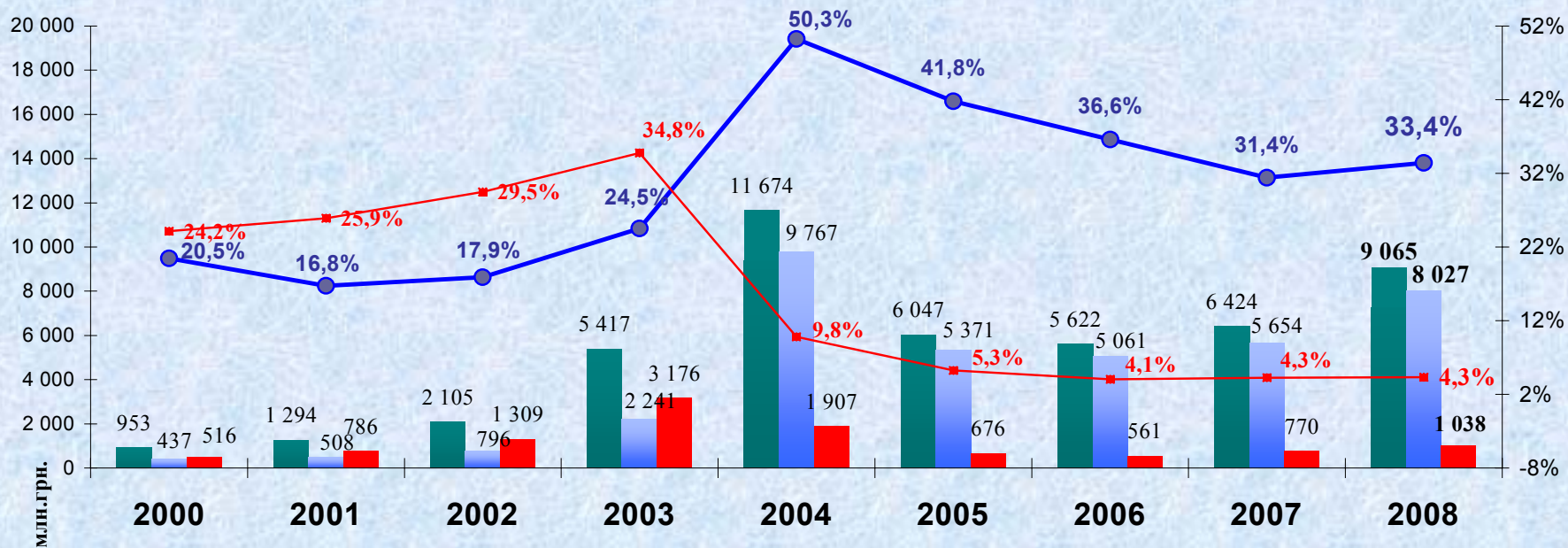
**Голова Державної комісії з регулювання ринків
фінансових послуг України**

Розвиток страхового ринку України за 2000-2008

Динаміка премій та виплат 2000-2008рр.

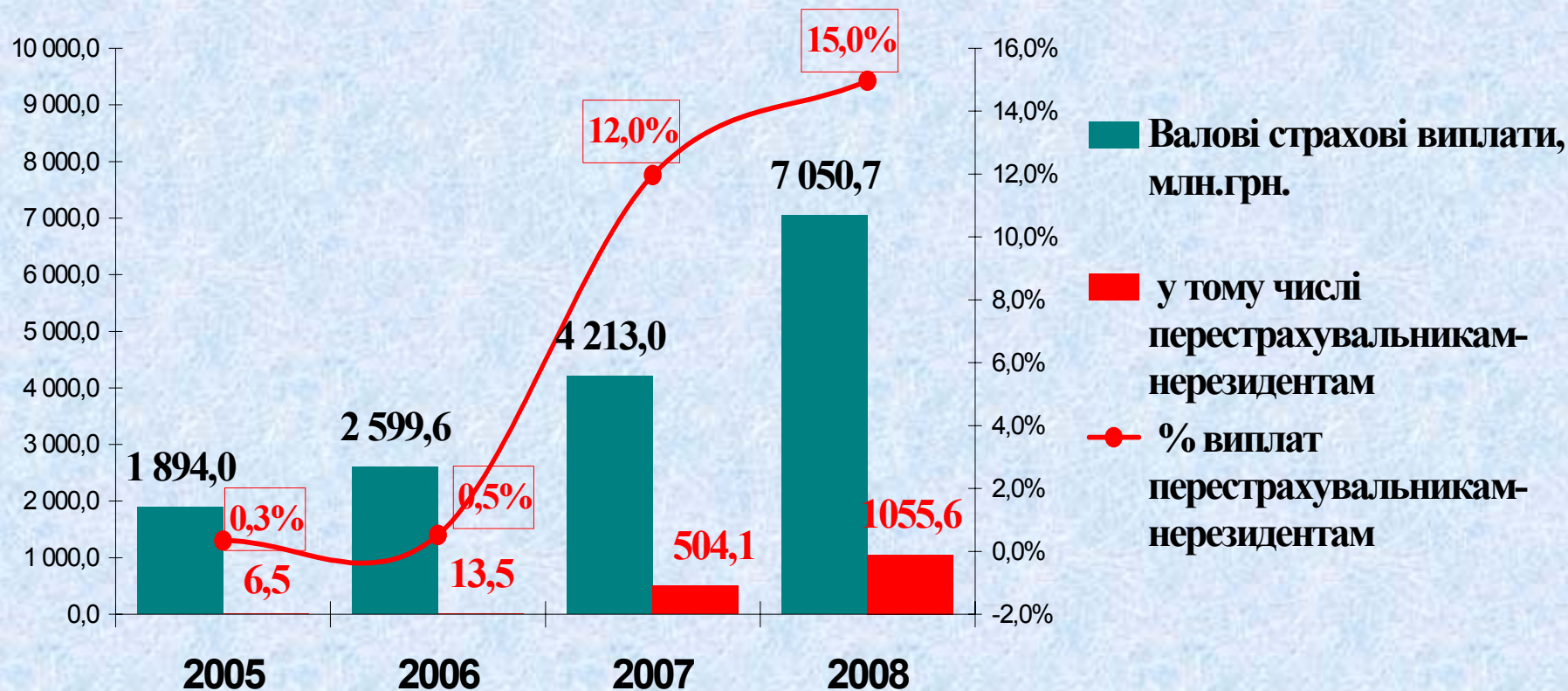

Перестраховування 2000-2008рр.

- Сплачено на перестраховування
- в тому числі - резидентам
- в тому числі - нерезидентам
- Частка у валових преміях сплаченого перестраховикам-резидентам
- Частка у валових преміях сплаченого перестраховикам-нерезидентам

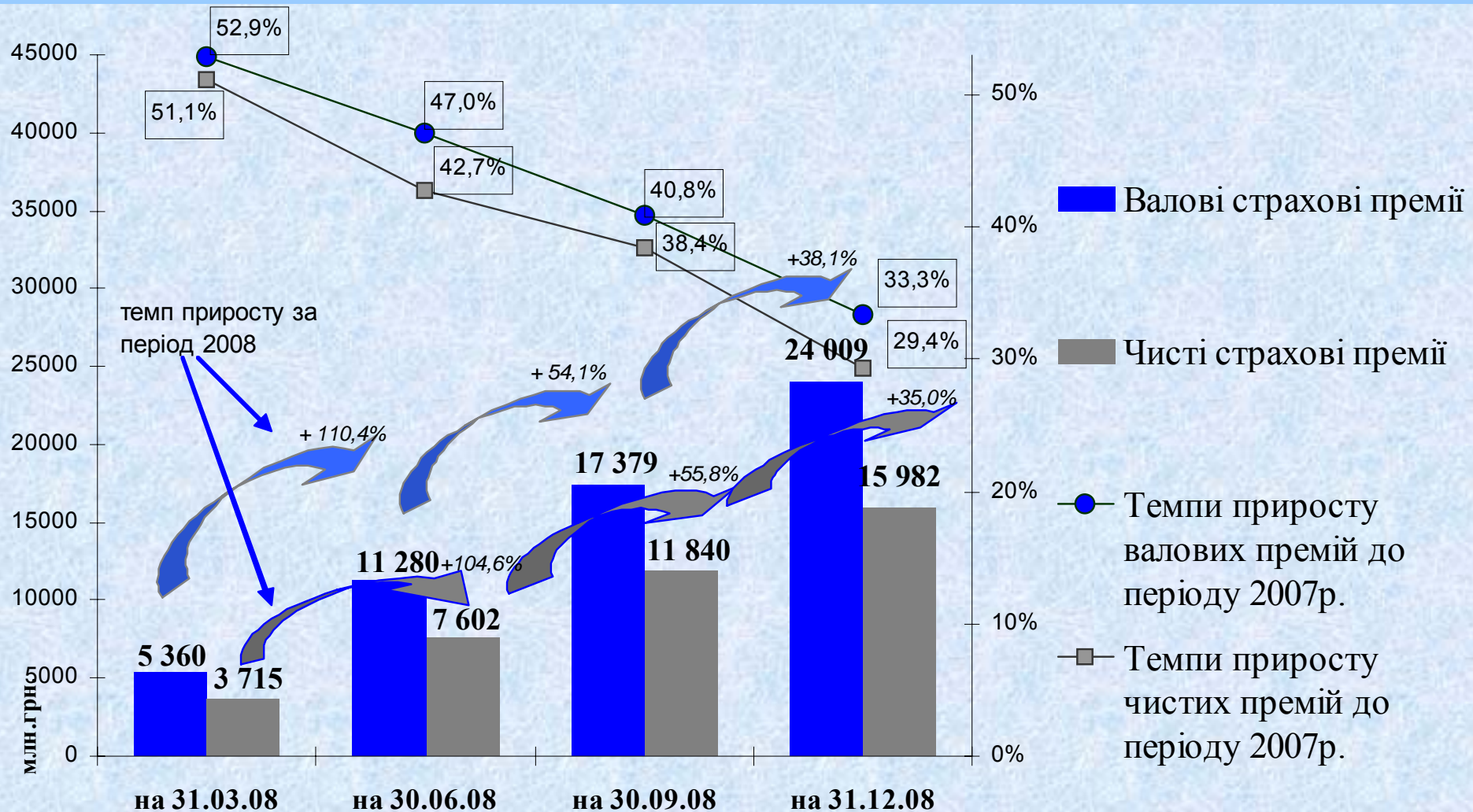
Виплати перестраховальникам-нерезидентам

Кількість СК та страхових брокерів на ринку 2003-2008рр.

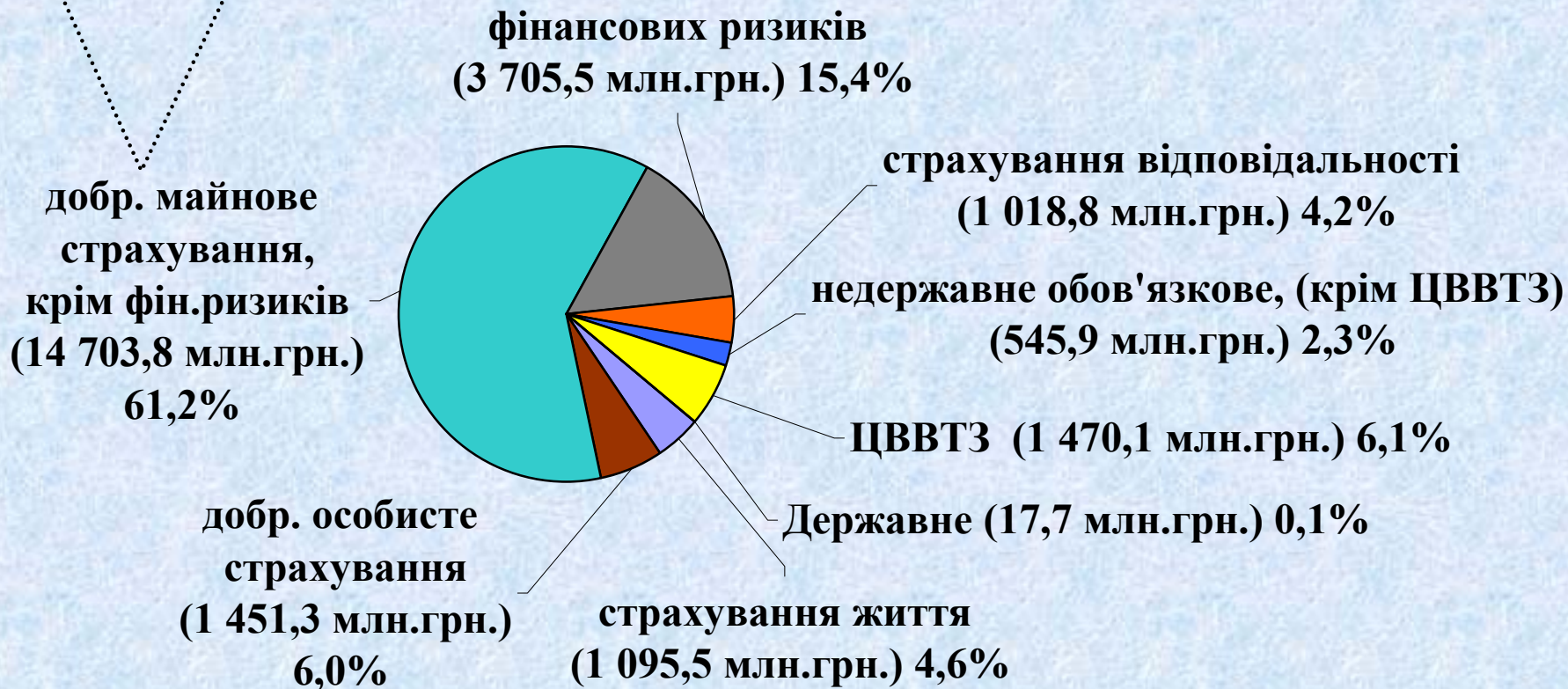
На кінець року	СК/ (СК "life")	Страхові брокери
2003	357/ (30)	80
2004	387/ (45)	78
2005	398/ (50)	69
2006	411/ (55)	67
2007	446/ (65)	65
2008	469/ (73)	57

Динаміка страхових премій (впродовж 2008 року)

Структура валових страхових премій

В т.ч. автокаско – 5 796,7 млн.грн.
вантажобагажу – 1 763,0 млн.грн.

Рівень концентрації ринку в 2008р.

	страхування життя		страхування "не-життя"	
	Премії (млн.грн.)	Частка на ринку	Премії (млн.грн.)	Частка на ринку
Топ 3	560,5	51,2%	2 754,6	12,0%
Топ 10	874,4	79,8%	6 708,6	29,3%
Топ 20	1 030,0	94,0%	10 268,7	44,8%
Топ 50	1 095,48	99,99%	16 666,6	72,7%
Всього по ринку	1 095,5	100,0%	22 913,0	100%

Активність компаній, 2008р.

Сумарні надходження **216** компаній із 469 які на кінець року діяли на ринку становили **97,8%** (або **23,5 млрд.грн.**) від загальних по ринку.

Решта компаній (**253**) отримували порівняно незначні надходження - сумарно 0,5 млрд.грн., або **2,2%** від загальних премій по ринку.

! За бездіяльність на ринку Держфінпослуг анулювала ліцензій в 2008 році 7 СК (19 ліцензій), в 2009 2 СК (8 ліцензій)

Наслідки роботи схемних компаній “non-life”

У **278 СК** “non-life” (або 70,2%) рівень виплат станом на 31.12.2008 був **меншим 15%**.

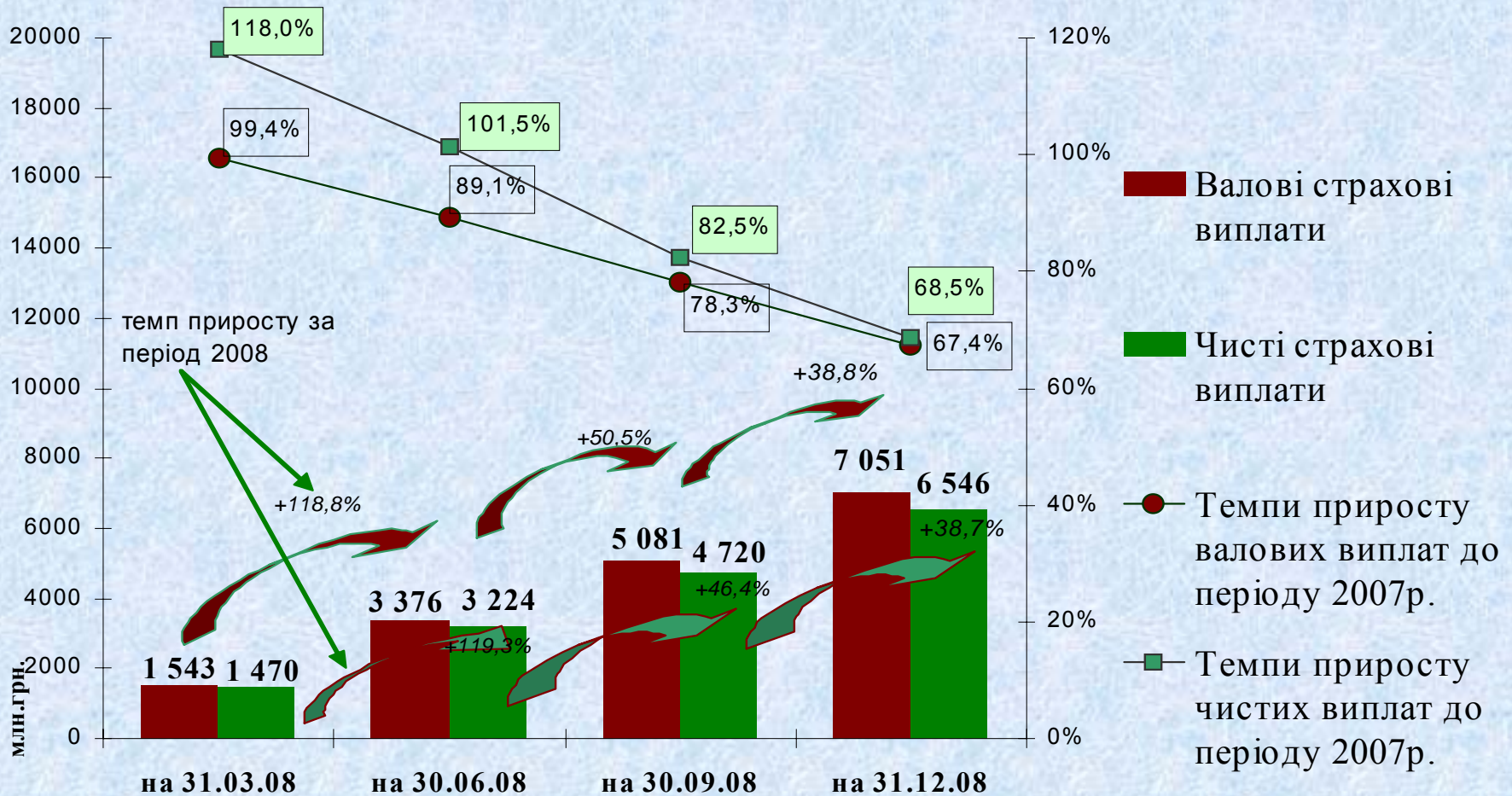
З них **43 СК** отримували значні премії за рік - від **50 – 550** млн.грн. (сумарно **7,2** млрд.грн., або **31,4 %** від ринку “non-life”)

Страхові виплати/відшкодування

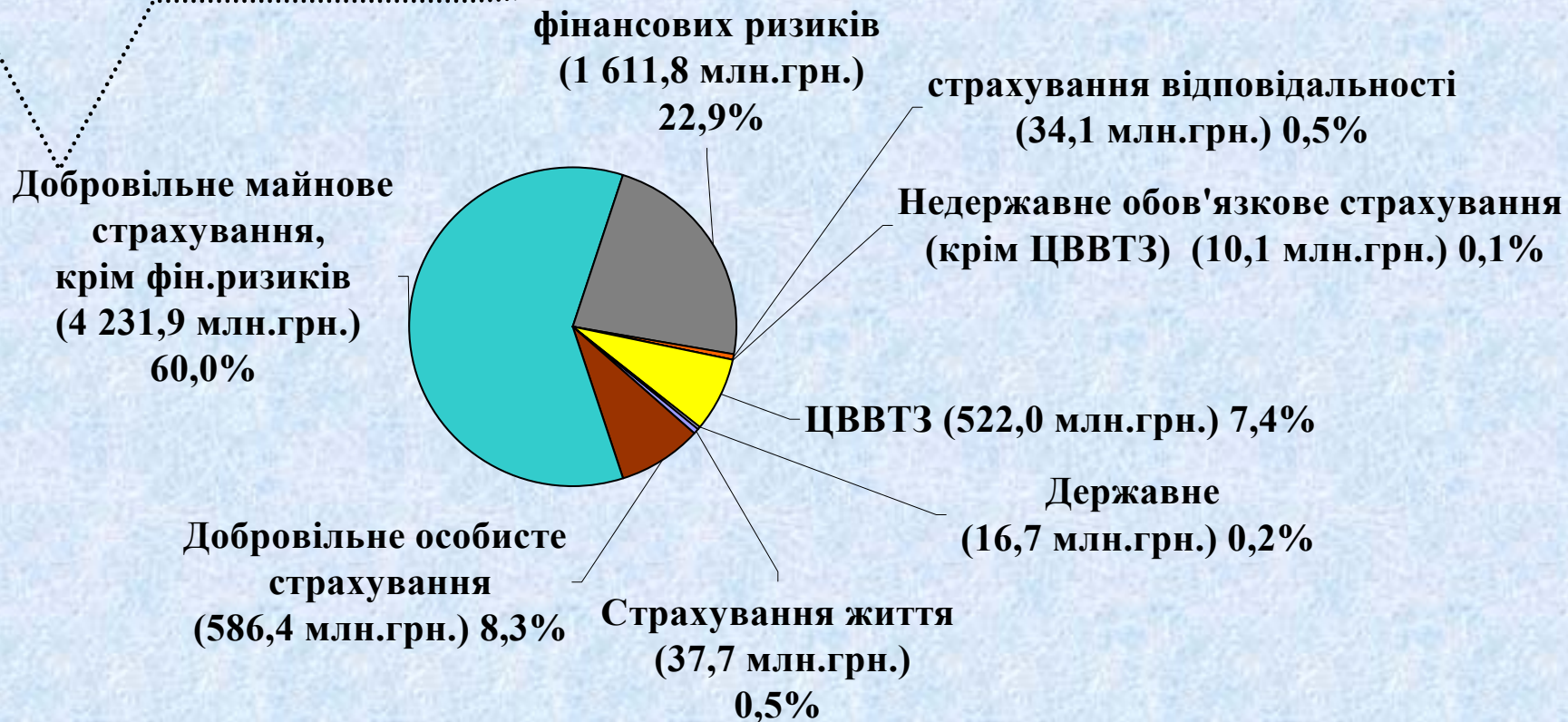
Динаміка страхових виплат

(впродовж 2008 року)

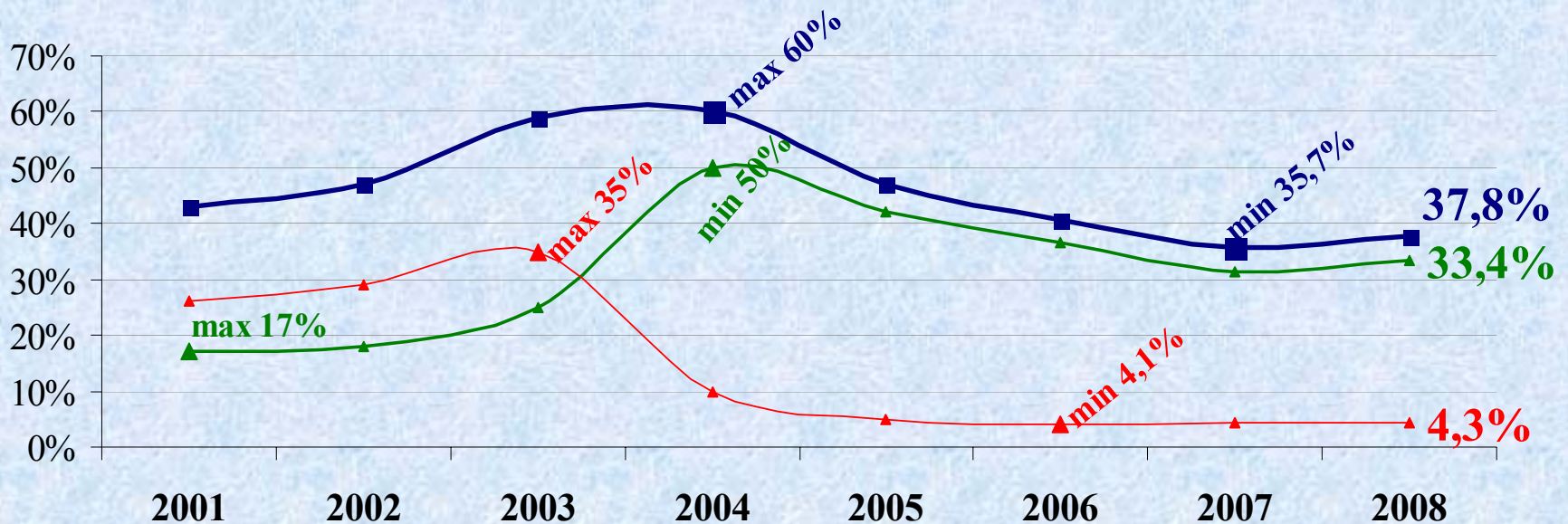

Структура валових страхових виплат

В т.ч. автокаско – 3 129,3 млн.грн.
вантажобагажу – 13,8 млн.грн.

Перестраховання

- Загальна частка всього перестраховання у валових страхових преміях
- ▲ частка внутрішнього перестраховання
- ▲ частка перестраховання у нерезидентів

Активи страховиків

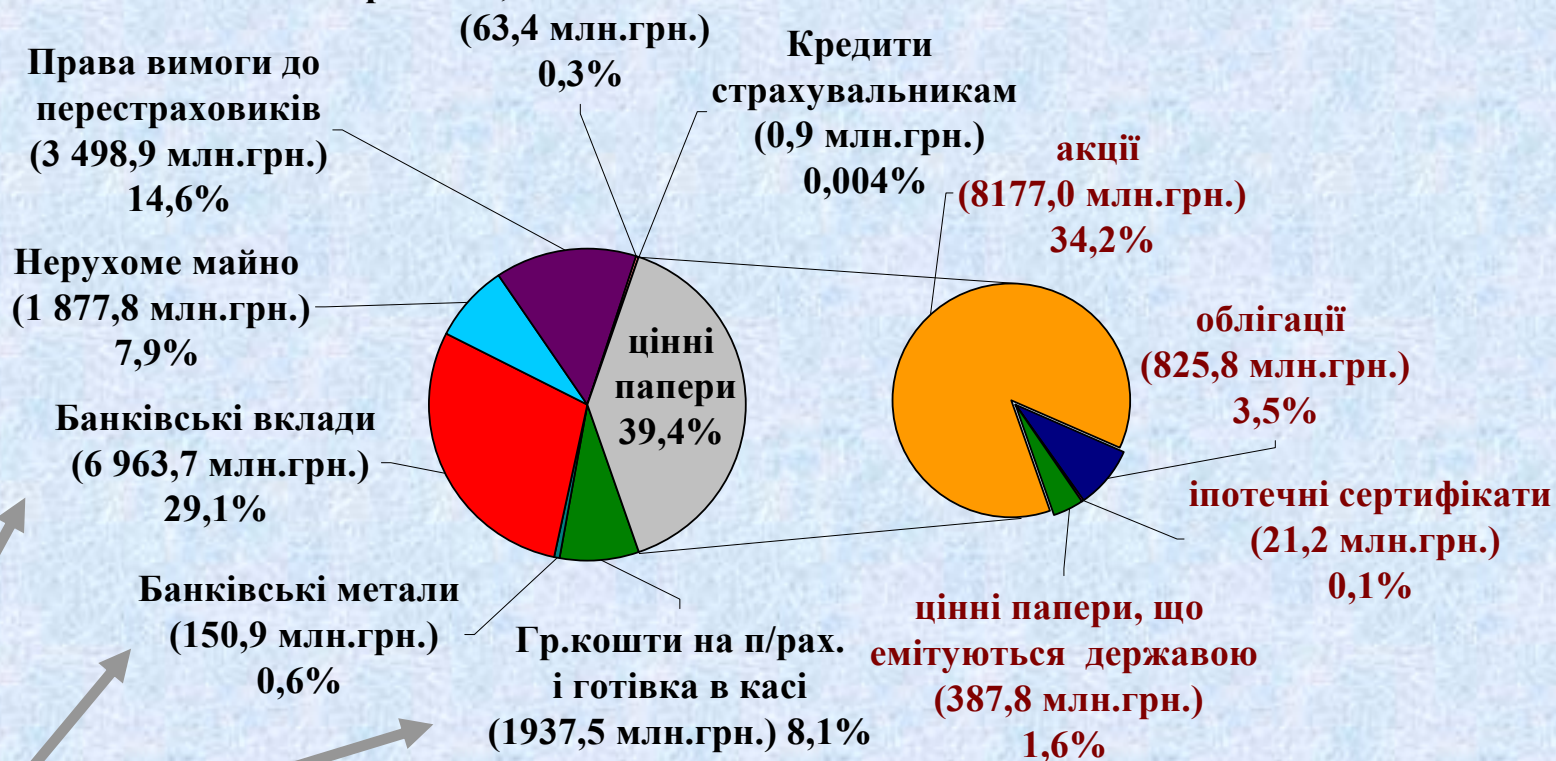
Активи і капітал	2006 р.	2007 р.	2008 р.	Темпи приросту	
				2007/2006	2008/2007
Загальні активи страховиків	23 995,0	32 213,0	41 930,5	34,2%	30,2%
Активи, визначені ст. 31 Закону України „Про страхування”	17 488,2	19 330,3	23 904,9	10,5%	23,7%
Власний капітал	17 488,9	21 070,6	26 518,4	20,5%	25,9%
Обсяг сплачених статутних фондів	8 391,2	10 633,6	13 206,4	26,7%	24,2%

Структура активів, які сформовані відповідно до ст. 31 закону станом на 31.12.2008

Активи 23 904,9 млн.грн.

Інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними КМУ
(63,4 млн.грн.)

В банках розміщено 9 мільярдів гривень

Порівняння структури активів

	2007	структура	2008	структура
Грош.кошти на п/рах.і в касі	1 444,2	7,5%	1 937,5	8,1%
Банківські метали	72,5	0,4%	150,9	0,6%
Банківські вклади	6 171,5	31,9%	6 963,7	29,1%
Нерухоме майно	1 157,6	6,0%	1 877,8	7,9%
Права вимоги до перестраховиків	2 582,7	13,4%	3 498,9	14,6%
Інвестиції в економіку України	79,2	0,4%	63,4	0,3%
Кредити страхувальникам	0,9	0,005%	0,9	0,004%
<i>акції</i>	7 078,7	36,6%	8 177,0	34,2%
<i>облігації</i>	517,8	2,7%	825,8	3,5%
<i>іпотечні сертифікати</i>	6,9	0,04%	21,2	0,1%
<i>державні ц.п.</i>	210,2	1,1%	387,8	1,6%
Всього	19 322,2	100,0%	23 904,9	100,0%

Вплив кризи на платоспроможність страхових компаній

Вплив світової фінансової кризи на економіку України

На кінець 2008 року

- ✓ *від'ємне сальдо торгівельного балансу - **\$18,5 млрд.***
(проти "мінус" \$11,3 млрд. у 2007р.).
- ✓ *валовий зовнішній борг - **\$103,2 млрд.** з них борги:*
\$39,4 млрд.** банків; **\$14,6 млрд.** державного управління; **\$44,5 млрд.
*інших секторів економіки; **\$4,7 млрд.** транш кредиту МВФ.*
(у 2007 ВЗБ - \$182,2 млрд.),
- ✓ *курс гривні до долара США за 2008 р. знизився*
*на **52,5%***

Девальвація гривні позначиться на страховому ринку

Зростання збитковості

Скорочення “класичного страхування”

Різке зниження платоспроможності СК

Внаслідок світової фінансової кризи у світі зростає посилення нагляду з боку регуляторів

**Держфінпослуг також вживатиме заходів
щодо більш жорсткого регулювання
фінансових ринків**

Ризики 2009 (1)

- “падіння” фондового ринку;
- збільшення ризиків, пов’язаних з інвестуванням активів фінансових установ, та неповернення наданих позик (кредитів);
- недовіра населення до фінансових установ, в тому числі з причин затягування або відмови виконання фінансовою установою своїх зобов’язань за укладеними договорами;
- валютно-курсова нестабільність;

Ризики 2009 (2)

- ризик відсутності взаємодії між банками та небанківськими фінансовими установами щодо забезпечення доступу останніх до коштів розміщених на депозитних рахунках;
- збереження негативних інфляційних очікувань населення;
- небезпека подальшої тінізації економіки;

Ризики 2009 (3)

- переоцінка вартості інвестиційних активів через валютний, кредитний та інші ризики може призвести до зменшення обсягів чистих активів фінансових установ та, як наслідок, може критично вплинути на здатність виконання установою своїх зобов'язань.

...та інші.

Проблемні активи 2008р.

Страхові резерви: 10,9 млрд.грн.

Всього активи (ст. 31 закону): 23,9 млрд.грн., у т.ч.

проблемні активи:

- 1,2 млрд.грн. депозити у банках із тимчасовою адміністрацією;
- 6,5 млрд.грн. у нелістингових цінних паперах

Якість цінних паперів

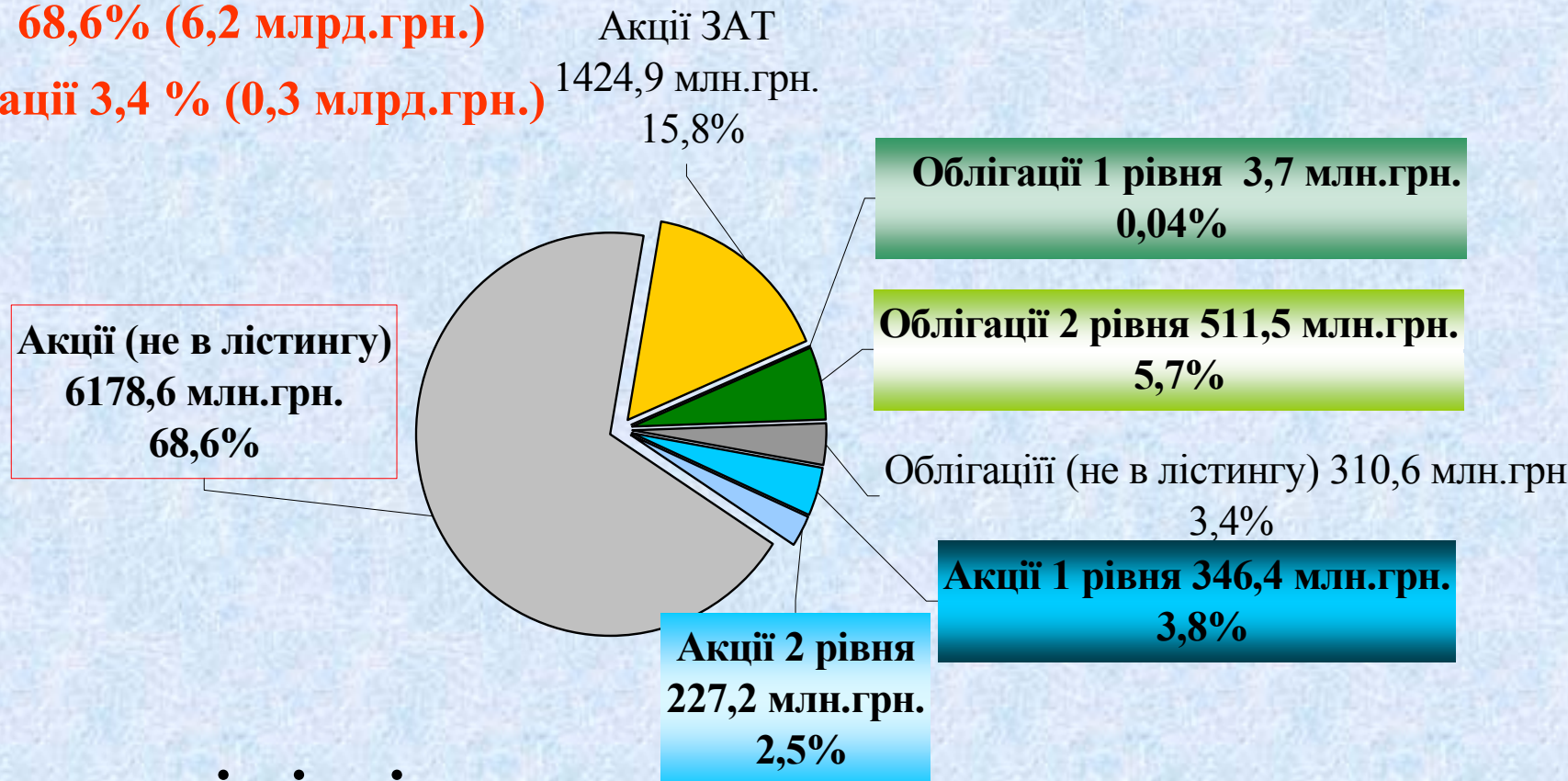
Акції і облигації – 9,0 млрд.грн., з них

2008р.

Нелістинговані ц.п. – 6,5 млрд.грн. (72%)

- акції 68,6% (6,2 млрд.грн.)

- облигації 3,4 % (0,3 млрд.грн.)

Лістинговані цінні папери:

акції 1,2 рівня – 0,6 млрд.грн., облигації 1,2 рівня – 0,5 млрд.грн. 27

Недостатність резервів

За результатами 2008 року:

- 3 компанії були **неплатоспроможними** (фактичний запас платоспроможності був меншим за нормативний).
- **Гарантійний фонд** сформували **441 СК** (на заг.суму 13,2 млрд.грн.), з них у **43** компаній він був меншим 5 тисяч гривень.
- **Вільні резерви**, які мають бути сформовані страховими компаніями з метою забезпечення платоспроможності сформували тільки **81 СК** (на заг.суму 2,8 млрд.грн.)

Звернення громадян 2006-2008рр.

Період	Надійшло звернень громадян	в тому числі з питань страхування
2006	938	506
2007	1 365	692
2008	2 705	1 323
січень-березень 2009	1 985	841

□ За 2009 рік станом на 13 квітня до страхового департаменту надійшло 1043 звернень громадян!

Скарги громадян

- Затягування страховиком розгляду справи щодо страхових виплат
- Заниження сум страхових виплат
- Повне невиконання страховиком своїх зобов'язань за договором - невиплата